

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: BO/32/00087-12/2020.

Ügyintéző: Páricsi Irén

Tárgy: TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén
(Sajóbábony 024/180 hrsz.) végzett kármentesítési
monitoring záródokumentációjának elfogadása,
valamint kármentesítési monitoring folytatásának
elrendelése.

HATÁROZAT

- I. A TEVA Gyógyszergyár Zrt. (4042 Debrecen, Pallagi út 13.; KÜJ: 100189234) által 2020. április 22-én a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályára (továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) benyújtott, a TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén (Sajóbábony 024/180 hrsz.) végzett kármentesítési monitoring záródokumentációját

elfogadom.

- II. **Egyidejűleg** a TEVA Gyógyszergyár Zrt. (4042 Debrecen, Pallagi út 13.; KÜJ: 100189234) – továbbiakban kötelezett – részére, a TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén (Sajóbábony 024/180 hrsz.) a

kármentesítési monitorozás folytatását rendelem el.

A jelen Határozatban szereplő előírások szerint folytatott monitoring tevékenység befejezésének legkorábbi időpontja: 2023. október 31.

Előírásaim:

1. A kármentesítési monitorozást a TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén (Sajóbábony 024/180 hrsz.) folytatni kell.
2. A kármentesítési monitorozás ideje alatt a K-2 és K-5 figyelőkutakból félévente mintát kell venni és vizsgálni minden (D) kármentesítési célállapot határértékkel rendelkező komponensre (BTEx, klórbenzolok, karbamát típusú növényvédő szerek összesen (EPTC, molinát, butilát, cikloát).
3. A kármentesítési monitoring mintavételezései során a 14/2005. (VI. 28.) KvVM rendelet 5. §-ában, valamint a 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 4. számú mellékletének I. bekezdésében leírtak szerint kell eljárni.
A laborvizsgálatokat és azok értékelését a 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben foglaltak figyelembevételével kell elvégezni.

4. A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 47. § (3) bekezdése szerint a mintavételeket és a laborvizsgálatokat csak arra jogosultsággal rendelkező, akkreditált szervezet végezheti. A mintavételi és laboratóriumi jegyzőkönyveket, valamint az akkreditációt igazoló okirat másolatát a jelentéseknek, a záródokumentációnak tartalmaznia kell.
5. A kármentesítési monitorozásról évente, a rendelkezésre álló teljes vizsgálati sor eredményeit felhasználva összefoglaló jelentést kell készíteni. A jelentésben szükség esetén javaslatot kell tenni a monitoring rendszerrel kapcsolatos intézkedések megtételére felülvizsgálati terv formájában.

A monitoring jelentés benyújtására vonatkozó határidő: tárgyévét követő június 30.

6. Rendkívüli esemény, vízminőség romlás esetén a környezetvédelmi hatóságunkat, valamint a vízvédelmi hatóságot is soron kívül értesíteni kell.
7. A kármentesítési monitoring rendszer adatszolgáltatását a FAVI Monitoring információs alrendszerében (FAVI-MIR) a felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszer (FAVI) adatszolgáltatásról szóló 18/2007. (V. 10.) KvVM rendelet 7. melléklete szerinti „Monitoring információs rendszer, környezethasználati monitoring” megnevezésű adatlapon kell teljesíteni, elektronikus úton az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszerben (OKIR). (információ: <http://web.okir.hu/hu/adatszolgáltatatas>)

Teljesítési határidő: tárgyévét követő június 30.

8. A kármentesítési monitorozás befejezésének jóváhagyásához a teljes időszak észlelési eredményei alapján, a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. mellékletében szereplő tartalmi követelményeket kielégítő monitoring záródokumentációt kell készíteni, amit a monitorozási időszak befejezését követően meg kell küldeni a környezetvédelmi hatóságra.

Teljesítési határidő: 2023. november 30.

Felhívom a figyelmet, hogy a TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén (Sajóbábony 024/180 hrsz.) végzett monitoring tevékenység változása miatt a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálatnál kezdeményezni kell a monitoring rendszer üzemeltetéséhez kiadott 35500/6679-5/2015.ált. számú vízjogi üzemeltetési engedély módosítását a K-1, K-3 és K-4 kutak státuszának változása miatt, továbbá ugyanezen okból a környezetvédelmi hatóságnál kezdeményezni kell a TEVA Gyógyszergyár Zrt. (Debrecen) által a sajóbábonyi telephelyén folytatott gyógyszeralapanyag gyártására vonatkozó egységes környezethasználati engedély módosítását is.

- III. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálata (3525 Miskolc, Dózsa György u. 15.) 35500/4110-1/2020. ált. számon a szakhatósági hozzájárulását megadta.
- IV. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály (3530 Miskolc, Meggyesalja u. 12.) BO-08/NEO/03922-2/2020. számon szakmai véleményét megadta.
- V. Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság (3530 Miskolc, Vörösmarty u. 77.) É2020-1219-002/2020. számon szakmai véleményét megadta.
- VI. Jelen eljárás igazgatási szolgáltatási díja a 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 1. számú melléklet 21.6. és 21.7 pontjai alapján összesen 173.000,- Ft, amely a kötelezettet terheli.

Tekintettel arra, hogy a kötelezett az 173.000,- Ft igazgatási szolgáltatási díjból 106.000,- Ft-ot fizetett meg, a 67.000,- Ft, azaz hatvanhétezer forint különbözet megfizetéséről a jelen határozat véglegessé válását követő **15 napon belül** intézkedjen és a befizetést igazoló dokumentum másolatát a környezetvédelmi hatósághoz küldje meg.

Az igazgatási szolgáltatási díj megfizetése történhet átutalással a Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett 10027006-00335656-00000000 számlájára, vagy készpénz-átutalási megbízás (csekk) postai úton történő befizetésével. Az átutalási megbízáson, illetve a csekk megjegyzés rovatában fel kell tüntetni a kérelem tárgyát.

VII. A kötelezettség önkéntes végrehajtásának elmaradása esetén 500 000,- Ft-ig terjedő pénzbírságnak van helye.

VIII. Döntésem a közléssel véglegessé válik, vele szemben közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs. Ellene – jogszabálysértésre hivatkozva – a közléstől számított 30 napon belül a Miskolci Törvényszéknek címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalhoz 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek esetén elektronikus úton benyújtott keresettel lehet élni.

A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, de a bíróság elrendelheti annak részleges vagy teljes halasztó hatályát.

Ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz.

INDOKOLÁS

Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 1747-4/2014. számú határozatával a TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén a benyújtott 2012. és 2013. években végzett monitoring munkák beszámoló jelentései alapján megállapított környezetszennyezés ügyében részletes tényfeltárás elvégzését rendelte el.

A TEVA Gyógyszergyár Zrt. (4042 Debrecen, Pallagi út 13. KÜJ: 100189234) megbízásából, az ENVIRA Mérnöki, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (3530 Miskolc, Mélyvölgy út 3.) benyújtott tényfeltárási záródokumentációt a a környezetvédelmi hatóság BO/16/936-1/2016. számon elfogadta és kármentesítési monitoring végzését írta elő.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályára a TEVA Gyógyszergyár Zrt. (4042 Debrecen, Pallagi út 13.; KÜJ: 100189234) 2020. április 22-én benyújtotta a TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén (Sajóbábony 024/180 hrsz.) végzett kármentesítési monitoring záródokumentációjának elbírálására vonatkozó kérelmét, melynek alapján 2020. év április hó 23. napján közigazgatási hatósági eljárás indult.

A benyújtott kármentesítési monitoring záródokumentáció alapján az alábbiak állapíthatók meg:

Kármentesítéssel érintett ingatlan:

- Sajóbábony 024/180 hrsz.

A kármentesítési monitoringban részt vevő talajvízfigyelő kutak:

A BO/16/936-1/2016. számú kármentesítési monitoring folytatását elrendelő határozat szerint:

- K-1, K-2, K-3, K-4 és K-5

Vizsgálandó komponensek:

- BTEX, klórbenzolok, karbamát típusú növényvédő szerek összesen (EPTC, molinát, butilát, cikloát) negyedéves gyakorisággal

A monitoring rendszer részét képező megfigyelő kutak létesítését a compactin gyártásához az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által kiadott 12404-32/2004. számú egységes környezethasználati engedély írta elő.

A környezetvédelmi hatóság által BO/16/936-1/2016. számon kiadott határozat a kármentesítési monitoringozás végzését ezen kutakban írta elő, illetve a kutak által monitoringozott ingatlanra (D) kármentesítési célállapot határértéket állapított meg.

A 2016-2019 időszakban a talajvíz mintavételek a BO/16/936-1/2016. számú határozat III/1. pontja alapján negyedévente történtek.

A minták vizsgálatát a Bálint Analitika Kft. (1116 Budapest, Fehérvári u. 144.; NAH-1-1666/2015. számon akkreditált vizsgálólaboratórium), és a KisAnalitika Kft., (3792 Sajóbáony Gyártelep; NAH-1-1613/2014. számon akkreditált vizsgálólaboratórium) végezte.

A kármentesítési monitoring záródokumentáció megállapításai, javaslatai:

A BTEX és klórbenzol szennyezők 2018-2019 évben már a „B” szennyezettségi határértéket nem lépik túl. Értékük a háttérszint (kimutathatósági határ) körüli. A talajvíz ezekkel a vegyületekkel a K-2 kút körül volt (2016- 2017) a leginkább szennyezett. Ezen a területen voltak az egykoron használt veszélyes anyagok földalatti tartályai. A BTEX és klórbenzol szennyezés mostanra lényegében feloszlott.

A tiol-karbamát szennyezés - melyet itt is gyakorlatilag az EPTC okoz - a monitoring időszakban gyakorlatilag megszűnt, majd 2019. II. negyedévtől megjelent a 0,5 µg/l „B” szennyezettségi határérték fölötti koncentrációban. A K-1, K-2, K-3 kutakban 2019. év IV. negyedévében koncentrációja újra a „B” szennyezettségi határérték alá csökkent.

A tiol-karbamátok általában alacsony, „B” szennyezettségi határérték körüli koncentrációban vannak jelen, véletlenszerűen megjelennek a 0,5 µg/l „B” szennyezettségi határértéket meghaladó koncentrációban is, majd egyszer csak akár a kimutathatósági koncentráció alá csökkenek.

A folyamatosság jegyében két kút (K-2 és K-5) mintájában továbbra is tervezik vizsgálni a tiol-karbamátokat. A növényvédő szer hatóanyagokra pedig továbbra is a 40 µg/l (D) kármentesítési célállapot határértéket javasolják fenntartani.

A talajvízszennyezés 4 éves monitoring eredményei alapján megállapították, hogy a TEVA Gyógyszergyár Zrt. üzemterületén, a Sajóbáony 024/180 hrsz.-ú ingatlanon kármentesítési monitoring keretében elegendő az egykori földalatti tartálypark körüli K-2 és a biztonság és nyomon követhetőség okán a K-5 kút vizsgálata. A vizsgálati gyakoriságot félévesre javasolják módosítani, a vizsgálandó paraméterek változatlanul hagyása mellett.

A K-1, K-3 és K-4 kutak mintavételezés nélküli fenntartását javasolják.

Az engedélyezési eljárás során megkerestem a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 29. § (3) bekezdés 6. sz. melléklet 2. tábla 4. pontja, valamint az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. sz. melléklet 9. pont 14., 15. alpontjaiban foglaltak szerint az ügyben szakhatóságként érintett Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Igazgatóságát, a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 6. számú melléklete I. táblázat 2. pontja alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály (3530 Miskolc, Meggyesalja u. 12.), továbbá a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 30. § (7) bekezdésében foglaltak szerint eljárva az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóságot.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály (3530 Miskolc, Meggyesalja u. 12.) BO-08/NEO/03922-2/2020. számon szakmai véleményét az alábbiakban megadta:

„A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (3530 Miskolc, Mindszent tér 4. sz.) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 29. § (1) bekezdés 6. számú melléklet I. táblázat 2. pontjában foglalt szakkérdésekre kiterjedően 2020. április 28-án kelt, BO/32/00087-4/2020. számú levelében szakmai véleményt kér a TEVA Gyógyszergyár Zrt. (4042 Debrecen, Pallagi út 13. sz.) Sajóbábony 024/180 hrsz. alatti telephelyén végzett kármentesítési monitoring rendszer záródokumentáció elbírálásának eljárásában.

A kármentesítési monitoring záródokumentációt megvizsgálva a talaj és talajvízszennyezés felszín alatti vízre gyakorolt, befolyásoló körülmények szakkérdés vizsgálata tekintetében szakmai véleményemet a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet alapján az alábbiakban adom meg:

A dokumentációban foglaltak szerint a BTEX és Klórbenzol szennyezés mostanra lényegében feloszlott. E szennyezés tekintetében főleg a (D) kármentesítési célállapot határértékekre vonatkozó előírásait fenntartani. A véletlenszerűen megjelenő, majd a kimutatási határérték alá csökkenő tiol-karbamátok szennyezés vizsgálatát a K-2 és a K-5 kút esetében féléves gyakorisággal továbbra is javaslom.

Fentiek alapján a TEVA Gyógyszergyár Zrt. Sajóbábony 024/180 hrsz. alatti telephelyén működő kármentesítési monitoring rendszer záródokumentáció elfogadását közegészségügyi szempontból javaslom.”

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság É2020-1219-002/2020. számú szakvéleményét megadta, melyben az alábbiak szerepelnek:

„A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya 2020. április 29-én érkezett, BO/32/00087-5/2020. számú megkeresésében a TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén (024/180 hrsz.) végzett kármentesítési monitoring záródokumentációjának szakvéleményezését kérte Igazgatóságunktól.

Előzmények:

A Sajóbábony várostól DNY-i irányban fekvő gyártelepen 1951-ben kezdte meg működését az Északmagyarországi Vegyiművek vállalat, mely robbanóanyagokat és lőporokat készített.

Később a polgári termelésre álltak át műanyagtermékek, majd növényvédőszer hatóanyagok és készítmények előállításával. A vállalat 1990-ben megszűnt, majd a területre több kis üzem települt be és megalakult a Sajóbábonyi Vegyipari Park.

Az egyik új üzem a TEVA Gyógyszergyár Zrt. gyógyszeralapanyag gyártó üzeme volt, mely 2005-től működik. Az üzemben, mely az A-völgyben található a fermentáción alapuló eljárással jelenleg a gyógyszer hatóanyagok intermediert állítják elő. A tevékenységhez egységes környezethasználati engedéllyel, valamint vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkeznek.

A területen feltárt talajvíz szennyezés ENVIRA Kft. által elkészített tényfeltárási záródokumentációját a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal a BO/16/936-1/2016. számú határozatában elfogadta, (D) kármentesítési célállapot határértékeket állapított meg, valamint legalább 4 évig tartó kármentesítési monitoring elvégzését rendelte el BTEX, klórbenzolok, karbamát típusú növényvédőszer (EPTC, molinát, butilát, cikloát) paraméterekre.

A kármentesítési monitoring rendszer 5 db (K-1, K-2, K-3, K-4, K-5 jelű) figyelőkútját a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35500/6679-5/2015. számú vízjogi üzemeltetési engedélye szerint üzemeltette az engedélyes TEVA Gyógyszergyár Zrt.

A tárgyi, az ENVIRA Kft. által elkészített kármentesítési monitoring záródokumentáció az elmúlt 4 évben elvégzett vizsgálatokat foglalja össze és a monitoring folytatására tesz javaslatot.

A kármentesítési monitoring záródokumentációban az elvégzett vizsgálatok alapján tett tervezői megállapítások:

- A monitoring eredmények azt mutatják, hogy a BTEX és klórbenzol szennyezés mostanra lényegében feloszlott. E szennyezés tekintetében főleg a (D) kármentesítési célállapot határértékekre vonatkozó előírást fenntartani.
- A növényvédő szer hatóanyagok, pontosabban a tiol-karbamátok szennyezés általában alacsony, "B" szennyezettségi határérték körüli koncentrációban vannak jelen. Logikus magyarázattal nem indokolható módon véletlenszerűen megjelennek az igen alacsony, 0,5 µg/l "B" szennyezettségi határértéket meghaladó koncentrációban is, majd egyszer csak akár a kimutathatósági koncentráció alá csökkennek. A paraméterek monitoringjának ezért a jövőben lecsökken a jelentősége.
- A talajvízszennyezés 4 éves monitoring eredményei alapján a TEVA üzemterületén, a Sajóbábony 024/180 hrsz.-ú ingatlanon, a következőkben az 5 kútból álló monitoringra nincs szükség, elegendő az egykori földalatti tártálypark körüli K-2, illetve a biztonság és nyomon követhetőség okán a K-5 kút vizsgálata.

A tervező javaslatai:

- A növényvédő szer hatóanyagok vizsgálatának fenntartását javasolják a folyamatosság jegyében két kút (K-2 és K-5) esetében. A növényvédő szer hatóanyagokra vonatkozóan pedig továbbra is 40 µg/l (D) kármentesítési célállapot határértéke - az A-völgyi tényfeltárást lezáró BO-08/KT/08729-14/2109. számú határozatban foglaltaknak megfelelően - tesznek javaslatot.
- Azoknak a kutaknak (K-1, K-3 és K-4), amelyeket a kármentesítési monitoringhoz a továbbiakban szükségtelennek tartanak, az eltömedékelését egyenlőre még nem javasolják. A kutak a TEVA üzemterületén olyan helyen vannak,

hogy biztonságos állagmegóvásuk garantált. A TEVA üzeme pedig lezárt, és őrzés-védelemmel ellátott A-völgyben külön is be van kerítve.

- A javaslat szerinti két kútból (Sajóbábony K-2 és K-5) álló monitoring céljának a nyomon követhetőséget tartják, a vizsgálandó paramétereken nem változtatnának, azok továbbra is a BTEX, klórbenzolok, tiol-karbamát típusú növényvédő szerek összesen (EPTC, molinát, butilát, cikloát) tényezők. A vizsgálati gyakoriságot félévesre javasolt csökkenteni.

Igazgatóságunk megállapításai

- Az érintett terület nem része nagyvízi medernek, sem belvízi öblözetnek.
- Az érintett terület közvetlen közelében víztározó nincs.
- Igazgatóságunk által kezelt vízlétesítmény nincs a területen.
- A tárgyi területet felszín alatti és felszíni ivóvízbázis kijelölt védőterülete nem érinti.
- Nyilvántartásunk szerint a területen nem található hatályos vízjogi engedéllyel rendelkező felszín alatti, illetve felszíni vízkivétel.

Szakvéleményünk

A kármentesítési monitoring záródokumentációban szereplő vizsgálatok eredményei alapján, a tervező által tett megállapításokkal és javaslatokkal Igazgatóságunk egyetért, a dokumentáció jóváhagyását nem kifogásoljuk.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (3525 Miskolc, Dózsa György út 15.) 35500/4110-1/2020. ált. számon kiadott szakhatósági hozzájárulásában szereplő előírásokat és a hozzájuk tartozó indoklást az alábbiakban ismertetem:

„Előírásaim:

1. A kármentesítési monitoring tevékenységet vízvédelmi-vízügyi hatósági szempontból befejezettnek tekintem.
2. A Sajóbábony 024/180 hrsz. alatti ingatlanon a felszín alatti víz minőségének további észlelése érdekében környezethasználati monitoring tevékenységet kell végezni, melynek során a K-2 és K-5 jelű kutakból félévente mintát kell venni; BTEX (benzol, toluol, xilolok) klórbenzol és összes karbamát típusú növényvédőszer (EPTC, molinát, cikloát, butilát) tartalom meghatározása érdekében.
3. A fennmaradó, a továbbiakban nem mintázott K-1, K-3 és K-4 jelű figyelőkutak szintén a környezethasználati monitoring elemei maradnak, ezért állagmegóvásukról folyamatosan gondoskodni kell.
4. A figyelőkutak 35500/6679-5/2015.ált. számú vízjogi üzemeltetési engedélyének módosítását, aktualizálását el kell végezni, továbbá a telephelyen végzett tevékenység egységes környezethasználati engedélyének felülvizsgálata során a változásokat rögzíteni kell.”

„Felhívom a figyelmet az alábbiakra:

A kármentesítési monitoring tevékenységet vízvédelmi-vízügyi hatósági szempontból befejezettnek tekintem, ugyanakkor a kármentesítési monitoring záródokumentációban foglaltaknak megfelelően a K-2 és K-5 figyelőkutak további vizsgálata, elsősorban a bennük megjelenő, „B” szennyezettségi határértéket meghaladó növényvédőszer tartalom miatt – környezethasználati monitoring keretében – továbbra is indokolt.”

„A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály (Miskolc – továbbiakban Környezetvédelmi Hatóság) BO/32/00087-3/2020. számon megkereste Igazgatóságomat a TEVA Gyógyszergyár Zrt. (4042 Debrecen, Pallagi út 13. – KÜJ: 100 189 234) Sajóbábony 024/180 hrsz. alatti telephelyén (KTJ: 101 339 774) végzett kármentesítési monitoring záródokumentációjának elbírálása ügyében szakhatósági állásfoglalás megadása céljából.

A megkereséshez nem mellékeltek tervdokumentációt, azonban a Környezetvédelmi Hatóság honlapján biztosították az Envira Mérnöki, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (3530 Miskolc, Mélyvölgy út 3.) által saját tervezésben 2020. áprilisi keltezéssel összeállított kármentesítési monitoring záródokumentáció és annak mellékletei hozzáférhetőségét.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pont 11-12. alpontja alapján a felszín alatti vizek védelméről szóló kormányrendelet szerinti, a tényfeltárással kötelezésre a tényfeltárási terv elfogadására, a tényfeltárási záródokumentáció elbírálására, az „(E) egyedi szennyezettségi határérték” megállapítására, a szennyezettséggel, károsodással kapcsolatos beavatkozás szükségességének megítélésére, a beavatkozási terv elfogadására a „(D) kármentesítési célállapot határérték” megállapítására, a beavatkozás elégtelensége esetén annak folytatásáról, a további tényfeltárással elrendelésére, a beavatkozási záródokumentáció elfogadásával való befejezésére, a kármentesítési monitoring elrendelésére, a kármentesítés befejezésére, a kármentesítési monitoring záródokumentáció elbírálására (tárgyi eljárásra) irányuló döntés meghozatala iránti eljárásban vízügyi hatóság a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó jogszabályi követelmények érvényesítése vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesülését vizsgálja.

A benyújtott kármentesítési monitoring záródokumentáció alapján az alábbiakat állapítottam meg:

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály (Miskolc) BO/16/936-1/2016. számú határozatával elfogadta a TEVA Zrt. Sajóbábony, 024/180 hrsz.-ú telephelyén észlelt felszín alatti víz szennyezettség részletes tényfeltárási záródokumentációját, egyben kármentesítési monitoringot rendelt el 2019. december 31-ig. A tényfeltárási záródokumentáció elfogadásához Igazgatóságom 35500/8828-5/2015. ált. számon szakhatósági hozzájárulását megadta.

A BO/16/936-1/2016. számú határozatban a felszín alatti vízre megállapított „D” kármentesítési célállapot határértékek az alábbiak voltak:

Komponensek	1. számú terület	2. és 4. számú terület
benzol	-	20
toluol	-	30
xilol	-	-
klórbenzol	-	50
Összes növényvédő szer	40	-

A monitoring záródokumentációban rögzítettek szerint:

- A 2016-2019 közötti időszakban a TEVA Gyógyszergyár Zrt. Sajóbábony, 024/180 hrsz. alatti telephelyén az 5 db kútból álló kármentesítési monitoring rendszert (eredetileg környezethasználati monitoring kutak) évi négy alkalommal vizsgálták meg BTEX, klórbenzol, összes aromás szénhidrogén és tiol-karbamát típusú növényvédőszer (EPTC, butilát, molinát, cikloát) szennyezőanyag komponensekre.
- Mind a mintavételt, mind a minták elemzését minden esetben akkreditált szervezetek végezték el.
- A kapott vizsgálati eredmények alapján megállapítható, hogy a BO/16/936-1/2016. számú határozatban a felszín alatti vízre megállapított „D” kármentesítési célállapot határértékeket egy alkalommal sem lépték túl a mért értékek.
- A 3. számú részterületen (K-2 kút környezete, volt földalatti tartálypark) 2016, 2017-ben mért, a „D” kármentesítési célállapot határértékeket el nem érő, de a „B” szennyezettségi határértékeket jelentősen meghaladó BTEX és klórbenzol tartalom 2018-2019-re megszűnt. A mért vizsgálati eredmények a „B” szennyezettségi határértékeket sem érték el.
- 2019-ben a figyelőkutak mindegyikében – de nem minden vizsgálat alkalmával – mértek a 40 µg/l-es „D” kármentesítési célállapot határérték alatti, de a 0,5 µg/l-es „B” szennyezettségi határértékeket kismértékben meghaladó tiol-karbamát típusú növényvédőszer (főleg EPTC) tartalmat. A mért értékek 0,57 – 3,9 µg/l közöttiek.

A fentieket figyelembe véve a kármentesítési monitoring tevékenységet vízvédelmi-vízügyi hatósági szempontból befejezettnek tekintem, ugyanakkor a kármentesítési monitoring záródokumentációban foglaltaknak megfelelően a K-2 és K-5 figyelőkutak további vizsgálata, elsősorban a bennük megjelenő, „B” szennyezettségi határértéket kismértékben meghaladó növényvédőszer tartalom miatt – környezethasználati monitoring kertében – továbbra is indokolt.

A figyelőkutak 35500/6679-5/2015.ált. számú vízjogi üzemeltetési engedélyének módosításának, aktualizálásának szükségességét a monitoring tevékenység funkciójának változása (kármentesítési monitoring kutakból újra környezethasználati monitoring kutak), a csökkentett éves mintavételi szám, a csökkentett kútszám stb. miatt előírtam.

A TEVA Gyógyszergyár Zrt. telephelye által érintett Sajóbábony, 024/180 hrsz. alatti ingatlan nyilvántartásunk szerint kijelölt, vagy kijelölés alatt álló vízbázis hidrogeológiai védőidomát, illetve nagyvízi medret, pari sávot nem érint.

A szakhatósági állásfoglalást az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pont 11-12. alpontja, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55. § (1) bekezdése szerint eljárva adtam meg.

Az Igazgatóságom hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 8. pontja állapítja meg.

A jogorvoslati lehetőséget az Ákr. 55. § (4) bekezdésében foglaltak alapján határoztam meg.

Felhívom az engedélyező hatóságot, hogy tárgyi ügyben hozott döntését az Ákr. 85. § (1) bekezdése szerint küldje meg hatóságom részére.”

Környezetvédelmi szempontú megállapítások:

A vízügyi hatóság előírásainak 1. pontja szerint befejezettnek tekintett kármentesítési monitoring tevékenységet a benyújtott monitoring záródokumentációban javasolt módon folytatni szükséges összhangban a BO-08/KT/08729-14/2019. számú kármentesítési monitoringot elrendelő határozattal 2023. október 31-ig, az alábbi okok alapján:

Az ENVIRA 96 Mérnöki, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. által 2020. áprilisában készített „Záródokumentáció a TEVA sajóbábonyi telephelyén észlelt (Sajóbábony 024/180 hrsz.-ú ingatlan) szennyezettség kármentesítési monitoringról” című monitoring záródokumentációban az alábbiak szerepelnek:

„a TEVA üzemterületén (024/180 hrsz.-ú számú ingatlan) lévő talajvíz megfigyelő kutakban a szennyező anyagok 2015. évi tényfeltáráskor mért koncentrációi – különösen a BTEX vegyületek esetében – az azóta eltelt idő alatt jelentősen csökkentek, mi több, a szennyezés bizonyos mértékben fel is oszlott”. „Még nem zárható ki azonban, hogy a szennyezés az A-völgy lentebbi részén (É-i részén) újra megjelenik (B) szennyezettségi határértéket meghaladó koncentrációban.”

„a TEVA üzemterületén, a Sajóbábony 024/180 hrsz.-ú ingatlanon, a következőkben az 5 kútból álló monitoringra nincs szükség, elegendő az egykori földalatti tartálypark körüli K-2 és a biztonság és nyomon követhetőség okán a K-5 kút vizsgálata. A vizsgálati gyakoriságot pedig félévesre javasoljuk csökkenteni.”

„Mivel a gyakorlatilag feloszlott szennyezésnél a javaslatunk szerinti két kútból (K-2 és K-5) álló monitoring céljának a nyomon követhetőséget tartjuk, a vizsgálandó paramétereken nem változtatnánk. Azok továbbra is

- BTEX,*
- klórbenzolok,*
- tiol-karbamát típusú növényvédő szerek összesen (EPTC, molinát, butilát, cikloát).”*

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály és az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság szakmai véleményében ugyancsak elfogadta a benyújtott monitoring záródokumentációban a szakértő által tett javaslatokat, mely szerint a kármentesítési monitoring tevékenységet folytatni kell.

A környezetvédelmi hatóság BO-08/KT/08729-14/2019. számon elfogadta az ÉMK Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Kft. (3792 Sajóbábony, Gyártelep Pf: 17; KÜJ: 100258910) megbízásából, az ENVIRA 96 Mérnöki Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (3530 Miskolc, Mélyvölgy u. 3.) által elkészített és benyújtott, az ÉMK Kft. Sajóbábonyi Vegyipari Park területén, az A-völgyben észlelt szennyezettség részletes tényfeltárási záródokumentációját, és egyidejűleg az ÉMK Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Kft. (3792 Sajóbábony, Gyártelep Pf: 17; KÜJ: 100258910) részére az ÉMK Kft. Sajóbábonyi Vegyipari Park területén, az A-völgyben észlelt szennyezettség kármentesítése keretében kármentesítési monitoring végzését rendelte el. A monitoring záródokumentáció benyújtásának határideje: 2023. november 30. A határozat előírásaiban a monitoring rendszer részeként a TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén létesített kutak is szerepeltetésre kerültek a vízügyi hatóság szakhatósági állásfoglalása alapján.

A BO-08/KT/08729-14/2019. számú határozatban előírt kármentesítési monitoring tevékenység keretében működtetett megfigyelő rendszer részeként a TEVA Gyógyszergyár Zrt. kútjain kívül csak egy kút üzemel a sajóbábonyi A-völgy K-i oldalán, így annak megfigyeléséhez szükséges továbbra is mintázni a TEVA Gyógyszergyár Zrt. kútjait.

A benyújtott monitoring záródokumentáció alapján:

„Az eddigi gyártelepi tényfeltárásaink mindegyikében leírtuk, hogy a növényvédő szerek eseti jelleggel bárhol kimutathatók a talajvízben. Nincs ez másképp az A-völgyben sem. Noha a TEVA üzemterületén növényvédő szer hatóanyagot sohasem gyártottak, a megfigyelő kutakban a tiol-karbamátok időről időre mégis megjelentek a rendkívül alacsony „B” szennyezettségi határérték feletti koncentrációban. Viszont az utóbbi években egyre gyakoribb, hogy a monitoring kutak vízmintájában a 0,5 µg/l „B” szennyezettségi határérték „alatti koncentrációban kimutathatók.”

A benyújtott monitoring záródokumentációban ismertetett vizsgálati eredmények alapján a monitoring időszak első éveiben a tiol-karbamát típusú növényvédőszerek „B” szennyezettségi határérték vagy kimutathatósági határérték alatt voltak, 2019. évben viszont több vizsgálati eredmény is „B” szennyezettségi határérték felett mutatkozott.

A teljesítési határidőket a környezetvédelmi hatóság a BO-08/KT/08729-14/2019. számú határozattal összehangoltan adta meg a kötelezett részére.

Fentiek alapján a K-2 és K-5 kutakat továbbra is kármentesítési kutakként kell tovább üzemeltetni, összhangban a monitoring záródokumentációban tett tervezői javaslattal, illetve figyelembe véve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály és az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság szakvéleményét.

A kármentesítési monitoringból kivont K-1, K-3 és K-4 kutakat a továbbiakban környezethasználati kútként kell tovább működtetni a felszín alatti víz minőségének megfigyelése céljából az üzem felszín alatti vizekre gyakorolt hatásának nyomon követésére, ugyanis a TEVA Gyógyszergyár Zrt. részére a monitoring rendszer részét képező megfigyelő kutak létesítését a compactin gyártásához az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által kiadott 12404-32/2004. számú egységes környezethasználati engedély írta elő.

Ez összhangban van az ENVIRA 96 Mérnöki, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. által 2020. áprilisában készített „Záródokumentáció a TEVA sajóbábonyi telephelyén észlelt (Sajóbábony 024/180 hrsz.-ú ingatlan) szennyezettség kármentesítési monitoringról” című monitoring záródokumentációban az alábbiak szerepelnek:

„A TEVA Gyógyszergyár sajóbábonyi telephelyén (a 024/180 hrsz.-ú ingatlanon) 2006-ban 5 db monitoring kút létesült az itt folytatott tevékenység felszín alatti vízre gyakorolt hatásának megfigyelésére.”

„Ismereteink szerint a kutak létesítését a compactin gyártásához az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (EMI-KTVF) által kiadott 12404-32/2004. számú egységes környezethasználati engedély írta elő.”

A fentiek alapján az eredetileg a környezethasználati monitoring rendszer részét alkotó K-1, K-3 és K-4 kutakat környezethasználati kútként kell tovább működtetni a TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén (Sajóbábony 024/180 hrsz.) a felszín alatti víz minőségének megfigyelése céljából az üzem felszín alatti vizekre gyakorolt hatásának nyomonkövetésére.

Előzőekből következően a TEVA Gyógyszergyár Zrt. sajóbábonyi telephelyén jelenleg kármentesítési monitoring részeként működtetett figyelőkutak 35500/6679-5/2015.ált. számú vízjogi üzemeltetési engedélyének módosítására, illetve a telephelyen végzett tevékenység egységes környezethasználati engedélyének felülvizsgálata során a történő aktualizálására a fentebb ismertetett okok miatt van szükség, ezért ezen előírást a rendelkező rész végén figyelemfelhívásként szerepeltettem.

Összességében tekintettel a benyújtott monitoring záródokumentációban szereplő javaslatra, valamint a tiol-karbamát értékek 2019. évi növekvő tendenciájára, az értékek hektikusságára, illetve a megküldött szakvéleményekre a benyújtott monitoring záródokumentációt elfogadtam és az ÉMK Kft. Sajóbábonyi Vegyipari Park területén, az A-völgyben észlelt szennyezettség kármentesítése keretében

a kármentesítési monitorozás végzését elrendelő BO-08/KT/08729-14/2019. számú kármentesítési határozatban előírt határidőket figyelembe véve 2023. október 31-ig kármentesítési monitorozás végzését rendeltem el.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 30. § (4) bekezdése alapján:

A kármentesítési monitoringot

- a) a (D) kármentesítés célállapot határértékének elérését követően legalább 4 évig,
- b) a tartós környezetkárosodás teljes időtartama alatt

folytatni kell.

Fentiek alapján, továbbá a szakhatósági hozzájárulásban, szakmai véleményekben foglaltakat figyelembevéve a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 30. § (7) bek. b) pontja alapján a monitoring folytatását rendeltem el.

A teljesítési határidőket az ÉMK Kft. Sajóbábonyi Vegyipari Park területén, az A-völgyben észlelt szennyezettség kármentesítése keretében a kármentesítési monitorozás végzését elrendelő BO-08/KT/08729-14/2019. számú kármentesítési határozatban előírt határidők, illetve a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 30. §-t figyelembe véve, határoztam meg.

A kötelező határozatban előírtak teljesítésének elmulasztása miatti jogkövetkezményre a határozat VII. pontjában felhívtam a kötelezett figyelmét.

A pénzbírság kiszabásának lehetőségéről az Ákr. 131. § (2) és (3) bekezdése, továbbá a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. 174. § c) pontja figyelembevételével adtam tájékoztatást.

A határozat meghozatala során egyéb eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkeztam.

Az eljárás során az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 41. § (2) bekezdése alapján, tekintettel arra, hogy a környezetvédelmi és természetvédelmi, hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 29. § (3) bekezdés, illetve 6. sz. melléklet 2. tábla 4. pontja, valamint az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. sz. melléklet 9. pont 14., 15. alpontjai tárgyi eljárás esetében kötelező szakhatóság bevonását írja elő, – az Ákr. 43. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül – 2020. április 28. napján, BO/32/00087-2/2020. számon függő hatályú végzést hoztam.

Határozatomat a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet 8/A. § (1), és a 9. § (2) bek.-ben biztosított jogkörömben, a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 30. § (7) bek. b) pontja alapján, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. figyelembevételével, az Ákr. a 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) és (4) bekezdése szerint eljárva hoztam meg.

A döntés elleni jogorvoslatról és a keresetlevél előterjesztéséről az alábbi jogszabályhelyek figyelembevételével adtam tájékoztatást

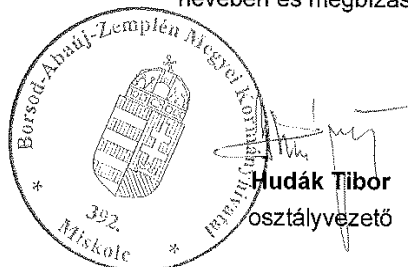
- az Ákr. 114. § (1) bekezdése,
- a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. § (6) bekezdése,
- a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §,
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 13. § (1) bekezdése, a 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. § (1) és (2) bekezdése,
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 605. § (1) bekezdése,
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése,
- a Kp. 39. § (6) bekezdése és az 52. § (1) bekezdése.

Miskolc, 2020. június 17.

Demeter Ervin

kormány megbízott

nevében és megbízásából:

Kapják:

1. TEVA Gyógyszergyár Zrt. – 4042 Debrecen, Pallagi út 13. – (CK 10318353)
2. ENVIRA 96 Mérnöki, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. – 3530 Miskolc, Mélyvölgy út 3. – (CK 11385363)
3. Sajóbabony Város Önkormányzata – 3792 Sajóbabony, Bocskai út 2.. – (HK: SBONKOR)
4. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály – 3530 Miskolc, Meggyesalja u. 12. – (HK: JH05MISKNI)
5. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat – 3525 Miskolc, Dózsa György út 15. – KÉR
6. Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság – 3530 Miskolc, Vörösmarty u. 77. – (HK: EMVIZIG)
7. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség – 3525 Miskolc, Dózsa Gy. u. 5-7. – HK
8. Iratokhoz (2 pld)

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja.

